

LEGISLAȚIE ROMÂNIA

Portal legislativ actualizat din surse publice oficiale

VERSIUNE INFORMATIVĂ PENTRU CONSULTARE

Legea nr. 233/1923

LEGE

Necunoscut

EMITENT

Ministerul Justiției

PUBLICARE

Monitorul Oficial nr. 204 din 12 decembrie 1923

ULTIMA VERIFICARE

27 mai 2026, 15:09

SURSA OFICIALĂ

<https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/24101>

Document generat informativ din surse publice oficiale. Nu înlocuiește Portalul Legislativ - legislatie.just.ro.

Cuprins

---

1. Articolul 1
2. Articolul 2
3. Articolul 3
4. Articolul 4
5. Articolul 5
6. Articolul 6
7. Articolul 7

8. Articolul 8
9. Articolul 9
10. Articolul 10
11. Articolul 11
12. Articolul 12
13. Articolul 13

Articole

Articolul 1

Cei dispăruți în intervalul dela 13 pe 26 Iulie 1914 și pînă la 1 Aprilie 1921, data trecerii armatei pe picior de pace, vor putea fi prezumati incetati din vieata dacă disparitiunea va fi durat cel puțin un an dela aceasta din urma data. Aceste dispozițiuni se aplică și persoanelor cari n-au aparținut armatei.

Articolul 2

Cererea pentru constatarea morții prezumate a unei persoane dispărute va putea fi facuta de orice parte interesată sau din oficiu de ministerul public. Cererea se va adresa judecătorului de ocol în circumscripția căruia disparutul și-a avut ultimul domiciliu și va cuprinde: numele, pronumele, meseria acestuia, cum și arătarea dovezilor pentru stabilirea temeiniciei cererii. Cererea și întreaga procedura pentru constatarea morții prezumate sînt scutite de orice taxe de timbru.

Articolul 3

Judecătorul, primind cererea, va dispune afișarea ei în extract la usa judecătoriei, a primăriei și la ultimul domiciliu, constatandu-se toate acestea prin procesele-verbale de agenții respectivi. Dacă pe lîngă probe scrise partea invoca și martori, judecătorul va dispune chemarea și ascultarea lor după regulele dreptului comun. Deosebit de acestea, judecătorul, din oficiu, va cere relatiuni despre persoana disparuta dela autoritățile publice, cari, după cazuri, ar putea procura informațiuni necesare în cauza. După o luna dela afișarea cererii la locurile indicate, judecătorul va judeca în camera de consiliu și va pronunța în ședința publică cartea de judecată, fără drept de opoziție și cu drept de apel la tribunal în termen de 10 zile dela pronunțare. Tribunalul va judeca cu aceeași procedura și hotărîrea sa va fi supusă numai recursului în casație, în termen de 10 zile dela pronunțare. Decizia Curții va fi fără drept de opoziție.

Articolul 4

Prin hotărîrea care declara moartea prezumată se va stabili data morții, care în lipsa de dovezi va fi data hotărîrii primei instanțe. Dacă acel dispărut lipsește din momentul în care a avut loc o lupta, o explozie, un naufragiu sau un alt fapt de razboiu, momentul acelu fact se va considera ca data a decesului, afară dacă s-a stabilit prin cercetări ca disparutul a supraviețuit acelu fact.

Articolul 5

Hotărîrea definitivă pentru constatarea morții prezumate tine loc de act de moarte și va fi înscrisă după cererea părții interesate sau din oficiu în registrul de morți. În acest scop greșierul judecătorei, dacă cartea de judecată a rămas definitivă, ori greșierul tribunalului, este dator a trimite extract de pe hotărîre ofișerului stării civile al ultimului domiciliu al mortului în termen de 10 zile de la data cînd hotărîrea a rămas definitivă. Greșierii cari nu se vor fi conformat acestei îndatoriri, ori ofișerii stării civile cari nu vor fi făcut de îndată înscrierea vor fi pedepsiți de instanța care a dispus înscrierea din oficiu, ori după cererea procurorului, la o amenda civilă dela 500 la 2000 lei, printr-o hotărîre nesupusa la nici o cale de atac, afară de aceea a opoziției în termen de 5 zile dela comunicare.

Articolul 6

Pe baza hotărîrii care declara decesul prezumat al dispărutului se deschide succesiunea la data cînd hotărîrea a rămas definitivă. Moștenitorii nu vor face acte de dispozițiune decît după trecere de un an dela deschiderea succesiunii. Se exceptează averea mobilă supusă stricăciunii, care poate fi instrainata îndată după punerea în posesiune. De asemenea, va putea fi instrainata chiar și averea imobiliară dacă autoritatea judecătorească unde s-a deschis succesiunea ar găsi aceasta de un vadit folos pentru succesiune. Vânzarea se va face prin licitație publică și prețul se va consemna la Casa de depuneri, moștenitorii prezumptivi neavînd dreptul decît la venit.

Articolul 7

Dacă disparutul se reîntoarce sau dacă se dovedește existența lui, efectele hotărîrii prin care s-a declarat moartea prezumată vor înceta și hotărîrea definitivă va fi revizuită, după cererea celor interesați sau a procurorului, cu aceeași procedura și aceeași cai de atac cu cari a fost data. Pe temeiul acestei hotărîri de revizuire definitivă disparutul își va primi averea în starea în care s-ar găsi, precum și prețul consemnat al lucrurilor înstrăinate din ea, sau cele cumpărate cu prețul averii vîndute, fără a putea urmări acea avere dacă va fi trecută la o a treia persoană. Veniturile averii rămîn definitiv cîștigate de către cei trimiși în posesia moștenirii.

Articolul 8

Soțul dispărutului, al cărui deces prezumat a fost declarat, se poate recasatori imediat după ce hotărîrea a rămas definitivă. Căsătoria din urma va putea fi anulată din cauza ca soțul prezumat mort mai trăiește, numai după cererea primului soț sau după cererea soțului, care n-a avut cunoștința de existența acestuia. Acțiunea în nulitate se va intenta în termen de 6 luni dela constatarea oficială a existenței soțului presupus mort. Căsătoria anulată va produce față de soțul de buna credința și de copii efectele căsătoriei putative.

Articolul 9

Dacă sentința prin care unul din soți a fost declarat prezumat mort a fost atacată prin o cerere de revizuire, celălalt soț nu poate contracta o nouă căsătorie înainte de terminarea definitivă a litigiului, afară numai dacă cererea de revizuire a fost făcută după împlinirea a 3 ani de la înscrierea sentinței la oficiul stării civile.

Articolul 10

Pînă la darea unei hotărîri definitive de declararea morții prezumate a unui dispărut, judecătorul competente, după cererea părții interesate ori a ministerului public, sau chiar din oficiu va putea numi un curator care să facă toate actele conservatoare, cum și pe acele de administrație anume determinate privitoare la averea dispărutului. Curatorul va fi numit de preferință dintre moștenitorii prezumtivi ai dispărutului, cari ar infatisa mai multă încredere pentru o bună administrație. Judecătorul numind pe curator va dispune totdeodată ca veniturile să se împartă între moștenitorii prezumtivi ai dispărutului pînă la jumătate din valoarea lor și chiar în întregime dacă necesități imperioase familiare impun aceasta dispoziție.

Articolul 11

Hotărîrea prin care s-a respins cererea de declararea morții rămîne fără efect dacă în urma s-ar dovedi cu acte de stare civilă decesul.

Articolul 12

Dispozițiunile din art. 7 se vor aplica și hotărîrilor pronunțate de instanțele judecătorești după dreptul comun înainte de promulgarea acestei legi cînd disparutul s-a reintors.

Articolul 13

Cererile pentru declararea decesului prezumat pe temeiul legii de față vor putea fi introduse timp de 5 ani socotiți dela punerea în aplicare a legii de față. _____